LEMBAGA PEMASARAN PERTANIAN PERSEKUTUAN (FAMA)
Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan

FAMA

PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA 2023 - 2027

LEMBAGA PEMASARAN PERTANIAN PERSEKUTUAN (FAMA)
Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan

FAMA

PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA 2023 - 2027

Hak Cipta Terpelihara
Tidak dibenarkan mengeluar ulang mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa juga sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain sebelum mendapat izin bertulis daripada Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA).

Diterbitkan Oleh:
Unit Integriti
Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA)
Bangunan FAMA Point
Lot 17304 Jalan Persiaran 1
Bandar Baru Selayang
68100 Batu Caves
Selangor

Tel: 03-6126 2020
E-mel: unitintegriti@fama.gov.my

Disember 2022

Amanat PENGERUSI

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera, Alhamdulillah bersyukur saya ke hadrat Ilahi kerana dengan limpah kurnia dan keizinan-Nya, Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) berjaya membangunkan Pelan Analisis Komprehensif Antirasuah (PAKAR) FAMA 2023 – 2027. Setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih saya ucapkan kepada semua pihak yang terlibat dalam pembangunan pelan ini.

Saya juga ingin mengucapkan tahniah kepada Unit Integriti FAMA yang telah menerbitkan PAKAR FAMA sebagai suatu panduan dan halatuju dalam usaha-usaha memerangi dan membanteras rasuah di FAMA.

Pelaksanaan PAKAR FAMA merupakan satu kewajipan dan tanggungjawab bersama seluruh Warga FAMA dalam memastikan segala aktiviti dan program yang dikendalikan sentiasa berteraskan amalan berintegriti, beretika dan serta tadbir urus yang baik malah bebas daripada unsur rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa.

Sehubungan itu, saya menyeru agar seluruh Warga FAMA dapat memberikan komitmen yang tinggi dalam usaha merealisasikan agenda dan inisiatif-inisiatif di bawah pelan ini.

Untuk itu, Warga FAMA perlulah memahami, menghayati serta melaksanakan pelan ini dengan luhur demi kejayaan bersama dalam memastikan FAMA dikenali sebagai sebuah organisasi yang membudayakan amalan berintegriti dan bebas rasuah.

Sekian.

(YB DATO' HAJI MOHD FASIAH BIN HAJI MOHD FAKEH)
Pengerusi FAMA

Warkah KETUA PENGARAH

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera. Saya bersyukur ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan limpah kurniaNya, Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) telah berjaya membangunkan dan menerbitkan Pelan Analisis Komprehensif Antirasuah (PAKAR) FAMA 2023 – 2027.

PAKAR FAMA 2023 – 2027 ini adalah merupakan dokumen antirasuah di peringkat organisasi yang merupakan kesinambungan daripada Pelan Antirasuah Nasional (NACP) yang dirangka secara khusus bagi mengatasi risiko melibatkan rasuah, tadbir urus dan integriti di FAMA. Bagi memantapkan pelaksanaannya, pelan ini akan ditambahbaik dari masa ke semasa supaya ianya tetap bersesuaian dengan peredaran masa dan peraturan yang berkuatkuasa.

Pelan ini juga menggariskan beberapa strategi dan objektif strategik yang dimanifestasikan dalam bentuk inisiatif bagi mencapai visi pelan ini iaitu ke arah FAMA bebas rasuah. Saya mendukung sepenuhnya halatuju visi ini dan komited dalam usaha membasmi rasuah serta salah guna kuasa di semua peringkat pentadbiran di FAMA.

Inisiatif-inisiatif yang diwujudkan dalam pelan ini adalah sebagai benteng kepada Warga FAMA untuk sentiasa bersedia dalam berdepan dengan cabaran-cabaran yang datang daripada pelbagai sudut. Oleh yang demikian, besar harapan saya agar inisiatif-inisiatif pelan ini dilaksanakan dengan kerjasama sepenuhnya daripada semua warga dalam usaha pencegahan rasuah dan pembudayaan integriti.

Akhir kata, sekalung tahniah diucapkan kepada Warga FAMA yang telah terlibat secara langsung mahupun tidak langsung dalam pembangunan PAKAR FAMA. Saya mendoakan agar budaya integriti dan tadbir urus FAMA sentiasa terbaik dan ulung demi kejayaan FAMA.

Sekian.

(DATO' ZAINAL ABIDIN BIN YANG RAZALLI)
Ketua Pengarah FAMA

Kata Aluan

PENGERUSI JAWATANKUASA PEMBANGUNAN PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera. Pelan Analisis Komprehensif Antirasuah (PAKAR) FAMA 2023 – 2027 adalah merupakan dasar yang mencerminkan kesungguhan kami sebagai Warga FAMA untuk membanteras segala bentuk rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa dalam usaha membudayakan amalan berintegriti dalam penyampaian perkhidmatan FAMA.

PAKAR FAMA 2023 – 2027 telah menetapkan inisiatif-inisiatif berdasarkan lima bidang keutamaan utama iaitu Pentadbiran, Perolehan dan Kewangan, Penguatkuasaan, Pemasaran Pertanian dan Tadbir Urus dengan keseluruhan 97 inisiatif. Inisiatif-inisiatif ini adalah bertujuan untuk menangani risiko yang telah dikenalpasti meliputi kelemahan integriti, tadbir urus dan rasuah yang perlu ditangani dalam tempoh masa yang telah ditetapkan.

Bagi merealisasikan inisiatif, pihak FAMA sedia memperkukuhkan pelan tindakan komprehensif dengan mengambil kira sumber dan kekuatan dalaman serta potensi Warga FAMA. Jaringan strategik bersama pemegang taruh, agensi penguatkuasa dan agensi Kerajaan yang berkaitan juga akan dimanfaatkan. Pelan ini juga akan dihebah dan disebarluaskan kepada seluruh warga FAMA bagi memastikan visi, misi dan matlamat pelan ini dapat dizahirkan melalui tindakan.

Saya merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Pengurusan Tertinggi, Ahli Jawatankuasa Pembangunan PAKAR FAMA, Unit Integriti FAMA dan pegawai-pegawai yang terlibat dalam pembangunan pelan ini atas komitmen tinggi dalam merealisasikan usaha murni ini. Semoga semua usaha kita mendapat keberkatan dan rahmat Allah S.W.T.

Sekian.

(ABDUL RASHID BIN BAHRI)
Timbalan Ketua Pengarah (Operasi)
Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan

Kata Aluan

KATA ALUAN PENGARAH BAHAGIAN (UNIT INTEGRITI)

Pelan Analisis Komprehensif Antirasuah (PAKAR) FAMA 2023 - 2027 merupakan dasar yang mencerminkan kesungguhan kami sebagai Warga FAMA untuk membanteras segala aspek rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa dalam usaha membudayakan amalan berintegriti di kalangan Warga FAMA.

Pembangunan pelan ini telah bermula pada awal tahun 2022 dengan pelantikan Institut Integriti Malaysia (INTEGRITI) sebagai tenaga pengajar. Pembangunan pelan diteruskan melalui pelaksanaan empat siri bengkel mulai 2 Mac 2022 hingga 10 Jun 2022 melibatkan pegawai daripada 17 bahagian di Ibu Pejabat FAMA.

Bagi mencapai visi, misi dan matlamatnya, pelan ini merangkumi 5 bidang keutamaan dengan 5 strategi iaitu:

1. Meningkatkan kecekapan dan keberkesanan penyampaian perkhidmatan FAMA;
2. Memperkukuhkan kerangka pengurusan perolehan dan kewangan;
3. Menginstitusikan kredibiliti penguatkuasaan undang-undang;
4. Memperkukuhkan kecekapan dan keberkesanan pemasaran pertanian; dan
5. Memperkasakan tadbir urus baik dalam organisasi.

Saya mengambil peluang ini untuk merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Pengurusan Tertinggi FAMA dan Warga FAMA yang telah banyak membantu dalam merealisasikan pelan ini sama ada secara langsung atau tidak langsung. Saya yakin pelan ini dapat dilaksanakan dengan jayanya berdasarkan komitmen tinggi yang dizahirkan oleh Warga FAMA.

Sekian.

(SHAIFUL AZHAR BIN ZOLKIPLI)
Pengarah Bahagian (Unit Integriti)
Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan

RINGKASAN EKSEKUTIF

Pelan Analisis Komprehensif Antirasuah (PAKAR) FAMA 2023 – 2027 dibangunkan selaras dengan pelancaran Pelan Antirasuah Nasional (NACP) pada 29 Januari 2019 dan Arahan YAB Perdana Menteri No. 1 Tahun 2018 Siri 2, No. 1 Tahun 2019 berkenaan Pemantapan Tadbir Urus, Integriti dan Antirasuah dalam Pengurusan Pentadbiran Kerajaan Malaysia: Pelaksanaan Pelan Antirasuah Nasional.

Bab 1

Menerangkan latar belakang FAMA dan beberapa langkah yang telah diambil melalui pelbagai inisiatif yang dilaksanakan yang memberi fokus kepada usaha penambahbaikan tadbir urus, integriti dan antirasuah di FAMA. Bab ini juga membincangkan senario rasuah, integriti dan tadbir urus selain turut membincangkan isu dan cabaran menangani rasuah.

Bab 2

Memberikan tumpuan kepada analisis senario rasuah yang mungkin berlaku pada masa akan datang selepas pelancaran PAKAR FAMA berdasarkan matrik empat senario kesinambungan, senario kekangan, senario perkembangan dan senario merudum. Bab ini juga akan merungkai perkara-perkara yang menjadi kebimbangan bersama seperti matlamat PAKAR FAMA yang mungkin tidak dapat dicapai dan risiko-risiko yang boleh menyebabkan perkara tersebut terjadi.

Bab 3

Menetapkan matlamat yang jelas untuk mencapai visi dan misi iaitu meningkatkan akauntabiliti dan integriti dalam penyampaian perkhidmatan. Selain itu, bab ini juga menghuraikan Kerangka PAKAR FAMA merangkumi 5 Bidang Keutamaan yang telah dikenal pasti iaitu Pentadbiran, Perolehan dan Kewangan, Penguatkuasaan, Pemasaran Pertanian dan Tadbir Urus, 5 Strategi, 7 Objektif Strategi dan 97 Inisiatif yang akan dilaksanakan dalam tempoh 2023 hingga 2027.

Bab 4

Memfokuskan kepada mekanisme pelaksanaan yang merangkumi aspek pemantauan dan pelaporan kepada pelaksanaan inisiatif PAKAR FAMA. Langkah ini bukan sahaja untuk memantau kemajuan pelaksanaan oleh pihak yang berkenaan malahan untuk memastikan langkah-langkah yang dilaksanakan adalah bersesuaian dengan objektif yang ingin dicapai. Sekiranya terdapat jurang dalam pelaksanaan inisiatif, ia boleh diselaras dan ditambah baik sewajarnya.

ISI KANDUNGAN

TAJUK	MUKASURAT
BAB 1: PENGENALAN	**1**
Latar Belakang FAMA	2
Dasar Integriti dan Tadbir Urus Nasional	4
Episod Pencegahan Rasuah di Malaysia	4
Pelaksanaan Dasar Integriti dan Tadbir Urus FAMA	6
Isu dan Cabaran Menangani Rasuah	7
Senario Rasuah dan Salah Laku Integriti	8
BAB 2: SENARIO MASA HADAPAN	**11**
Menghubungkan Hari ini dengan Masa Hadapan	12
Senario Antirasuah Tahun 2030	12
Matrik Senario Antirasuah 2030	13
Gambaran Umum Matlamat dan Kebimbangan Bersama	16
BAB 3: PEMERKASAAN USAHA PENCEGAHAN RASUAH	**17**
Kerangka PAKAR FAMA	18
Bidang Keutamaan, Strategi, Objektif Strategi dan Inisiatif PAKAR FAMA	19
BAB 4: TADBIR URUS	**37**
Mekanisme Penyelarasan, Pemantauan dan Penilaian	38
BAB 5: KESIMPULAN	**41**
SEKALUNG BUDI	**43**

PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA 2023 - 2027

BAB 1

PENGENALAN

LATAR BELAKANG FAMA

Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (*Federal Agricultural Marketing Authority* atau FAMA) ditubuhkan di bawah Akta 141 merupakan sebuah agensi pemasaran di bawah Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan. FAMA bertanggungjawab dalam pemasaran produk agromakanan seperti sayur–sayuran, buah–buahan dan bunga-bungaan serta produk–produk industri makanan dan asas tani.

Bagi memacu sektor pemasaran domestik dan antarabangsa, FAMA berperanan dalam memperluaskan saiz pasaran produk agromakanan dan meningkatkan pendapatan pengeluar. FAMA juga berperanan dalam memastikan produk pertanian dan industri makanan tersedia dan boleh diperolehi pada harga yang mampu dibayar oleh pengguna. Bagi melaksanakan peranan ini, FAMA telah menggiatkan usaha–usaha meningkatkan kecekapan di sepanjang rantaian pemasaran melalui strategi-strategi berikut:

- Pembangunan luang pasaran
- Pembangunan infrastruktur pemasaran
- Pembangunan keusahawanan
- Pembangunan pemasaran produk
- Pembangunan regulasi pemasaran

Visi Peneraju utama perkhidmatan pemasaran agromakanan negara.

Misi Membangun dan memudah cara perkhidmatan pemasaran yang cekap dan berkesan bagi menggalakkan pertumbuhan, daya saing dan inovasi dalam industri agromakanan serta meningkatkan nilai kepada pelanggan.

Objektif

- Memperluaskan akses pasaran domestik dan antarabangsa.
- Meningkatkan pembekalan produk agromakanan bernilai tinggi dan/ atau permintaan tinggi.
- Membekalkan maklumat pasaran yang komprehensif dan bersepadu mengenai agromakanan.
- Menyedia dan menyelaras kemudahan infrastruktur pemasaran.
- Memacu dan memperkasakan pemasaran digital agromakanan negara di pasaran domestik dan antarabangsa.
- Menggalakkan kecekapan dan daya saing dalam rantaian nilai agromakanan.
- Menarik minat, memupuk, meningkat dan mengekalkan penglibatan belia dalam aktiviti pemasaran agromakanan.
- Menggalakkan amalan pembekalan dan penggunaan agromakanan yang mampan.

Fungsi -Fungsi Utama

- Menyelaras aktiviti-aktiviti pemasaran pertanian sama ada yang melibatkan pihak swasta atau jabatan/agensi kerajaan;
- Memperbaiki sistem pemasaran dan memperluas serta memajukan pasaran baru bagi hasil-hasil pertanian Malaysia;
- Bekerjasama dengan pihak swasta dan jabatan/agensi kerajaan bagi mewujudkan pemasaran pertanian yang cekap dan berkesan;
- Membangun dan memajukan pengurusan yang cekap dalam industri pertanian berkaitan dengan aktiviti pemasaran atau pemprosesan hasil-hasil pertanian; dan
- Melibatkan secara langsung dalam industri pertanian terutama aktiviti pemasaran atau pemprosesan hasil-hasil pertanian.

DASAR INTEGRITI DAN TADBIR URUS NASIONAL

Dalam Malaysia ingin menuju ke arah negara tanpa rasuah malah untuk menjadi sebuah negara maju dan harmoni, agenda pencegahan rasuah diperkenalkan dan diperketatkan dengan beberapa episod dalam pencegahan rasuah di Malaysia. Pelbagai inisiatif telah dilakukan dan diperkasakan bermula dari tahun 2004 di peringkat nasional.

EPISOD PENCEGAHAN RASUAH DI MALAYSIA

Dalam menuju ke arah status negara maju dan berpendapatan tinggi, agenda pembanterasan rasuah telah menjadi keutamaan negara. Untuk itu, beberapa inisiatif utama di peringkat nasional telah dibangunkan bermula dengan Pelan Integriti Nasional (PIN) yang dilancarkan pada bulan April 2004 yang menampilkan rancangan terperinci selaras dengan matlamat mewujudkan masyarakat bermoral dan beretika tinggi selari dengan Wawasan 2020. Program Transformasi Kerajaan (GTP) meneruskan kelangsungan prinsip asas PIN melalui Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) Banteras Rasuah.

Inisiatif GTP 1.0 bertujuan menangani isu rasuah melalui pelbagai inisiatif memerangi rasuah bermula daripada peringkat paling atas hingga yang paling bawah. Walaupun NKRA Antirasuah menyaksikan kesan yang memberangsangkan, Kerajaan pada ketika itu merasakan masih banyak lagi yang perlu dilakukan untuk menghapuskan masalah rasuah di negara ini. Justeru GTP 2.0 dilancarkan bertujuan untuk mencapai sasaran ini melalui inisiatif dengan program terperinci.

Oleh kerana pembanterasan rasuah merupakan suatu usaha jangka panjang, GTP 2.0 bertindak sebagai mekanisme penambahbaikan melalui pemantauan yang lebih berkesan terhadap beberapa inisiatif yang diperkenalkan di bawah GTP 1.0. Namun begitu, kajian antarabangsa seperti Barometer Rasuah Global dan Indeks Persepsi Rasuah masih menunjukkan bahawa sejumlah besar rakyat tidak percaya bahawa masalah rasuah telah bertambah baik di negara ini.

Justeru, dalam usaha untuk memperkasakan inisiatif antirasuah di Malaysia, Kerajaan baharu telah memutuskan untuk menggabungkan semua usaha mengenai tadbir urus, integriti dan antirasuah di bawah suatu pelan bersepadu. Lantas, suatu keputusan untuk merangka dan membangunkan Pelan Antirasuah Nasional (NACP) bagi menggantikan PIN telah dibuat semasa Mesyuarat Jawatankuasa Khas Kabinet Mengenai Antirasuah (JKKMAR) yang pertama yang dipengerusikan oleh Perdana Menteri pada 8 Jun 2018. Pelan ini bertujuan untuk menetapkan sasaran yang praktikal berdasarkan inisiatif yang akan diambil dalam menangani masalah rasuah, integriti dan tadbir urus dalam negara bagi tempoh lima tahun akan datang.

PELAN INTEGRITI NASIONAL (PIN)
2004

PROGRAM TRANSFORMASI KERAJAAN (GTP) 1.0
2010

PROGRAM TRANSFORMASI KERAJAAN (GTP) 2.0
2012

PELAN ANTIRASUAH NASIONAL (NACP)
2019 - 2023

PELAKSANAAN DASAR INTEGRITI DAN TADBIR URUS FAMA

FAMA sentiasa menyokong usaha kerajaan dalam membanteras rasuah. Bagi tujuan ini, FAMA telah mengambil inisiatif selari dengan dasar dan tadbir urus nasional seperti berikut:

- Penubuhan Unit Integriti selaras dengan arahan Kerajaan melalui Pekeliling Perkhidmatan Bil. 6 Tahun 2013
- Sistem Pengurusan Audit Nilai (SPAN)
- Jawatankuasa Antirasuah (JAR) peringkat FAMA
- Jawatankuasa Penilaian Teknikal (Pekeliling Kerajaan) FAMA
- Ikrar Bebas Rasuah 2018
- PAKAR FAMA 2023 – 2027

RASUAH

Rasuah didefinisikan sebagai salah satu perbuatan yang melibatkan pecah amanah di mana seorang individu menerima atau memberi suapan atau kelebihan kepada individu lain sebagai upah atau dorongan untuk melakukan sesuatu yang berkait dengan tugas rasmi. Antara rasuah yang sering terjadi seperti menerima atau memberi sesuatu dalam bentuk wang, hadiah, bonus, undi, perkhidmatan, jawatan, upah atau diskaun.

Di zaman ini, rasuah boleh berlaku tidak kira di sektor swasta atau sektor awam, malah ianya boleh berlaku di institusi agama dan juga badan badan sukarela di Malaysia. Hal ini juga boleh terjadi tanpa mengira status atau kedudukan individu tersebut sama ada memberi atau menerima rasuah.

Jadi, apabila berlakunya permasalahan ini tanpa dapat dibendung, akan mengakibatkan ketidakstabilan negara yang menyebabkan kemunduran dan ekonomi negara akan terus terbantut dan terjejas.

ISU DAN CABARAN MENANGANI RASUAH

1. Hukuman Ringan Dikenakan Terhadap Pesalah

Hukuman yang sedia ada untuk pesalah rasuah adalah ringan dan tidak konsisten mengikut kepada pengaruh pihak berkepentingan dan juga mengikut kepada faktor untuk pembuktian kesalahan yang dibuat.

2. Kurangnya Pemantauan dan Penguatkuasaan

Pemantauan dan penguatkuasaan adalah salah satu cara untuk membendung aktiviti rasuah yang berleluasa di sebuah agensi. Dalam hal ini, pemantauan dan penguatkuasaan sangat penting untuk memastikan segala proses dan prosedur yang dijalankan dapat dipatuhi. Malah kerana faktor kurangnya pemantauan dan penguatkuasaan, menyebabkan rasuah tidak dapat dibendung dengan jayanya disebabkan oleh kekurangan kemahiran dan penggunaan teknologi yang masih di tahap yang lemah.

3. Keterbatasan Penggunaan Teknologi

Pada masa kini, perkembangan teknologi amat perlu diberi pengetahuan secara meluas betapa pentingnya penggunaan teknologi dalam menangani rasuah. Penerapan aplikasi teknologi dan sistem dalam kerja seharian dapat memudahkan aktiviti dan prosedur yang dijalankan malah dapat mengurangkan berlakunya penyelewengan kerana semua prosedur dan proses perlu melalui langkah-langkah yang telah disediakan dalam sistem tersebut.

4. Kebimbangan Melaporkan Aduan dan Kesalahan

Kurangnya kesedaran untuk melaporkan aduan dan kesalahan kepada pihak yang sepatutnya. Pelbagai saluran telah disediakan untuk memudahkan laporan dibuat tetapi kebimbangan pemberi maklumat yang merasakan nyawa dan kedudukannya akan terancam menyebabkan aduan tidak dibuat dan kesalahan rasuah hanya dipandang sepi.

5. Kurangnya Nilai Integriti dan Disiplin dalam Diri

Tahap disiplin diri dan nilai integriti yang kurang dalam diri menyebabkan aktiviti rasuah sukar dibendung. Penguatkuasaan akta, pekeliling dan arahan pentadbiran dikuatkuasakan oleh pihak FAMA untuk mengelakkan terjadinya gejala rasuah di kalangan Warga FAMA. Namun demikian, hal ini masih terjadi disebabkan oleh kecenderungan individu tersebut yang melanggar peraturan dan prosedur yang telah ditetapkan.

SENARIO RASUAH DAN SALAH LAKU INTEGRITI

1. Indeks Persepsi Rasuah (CPI) Malaysia Tahun 2021

Indeks Persepsi Rasuah adalah laporan kajian yang dilaksanakan oleh Transparency International yang merupakan sebuah badan bukan kerajaan (NGO) bertaraf antarabangsa. Indeks ini atau lebih dikenali dengan singkatannya iaitu CPI (*Corruption Perception Index*) adalah tertumpu kepada persepsi responden berikutan pengalaman mereka dalam berurusan dengan sektor awam sebuah Negara.

CPI ini mengambil kira gabungan beberapa data kajian yang dilaksanakan berdasarkan tiga belas (13) sumber yang berbeza. Selain daripada rasuah, skop yang termasuk dalam pengiraan CPI ini adalah persepsi terhadap penyalahgunaan dana kerajaan, kebolehan negara untuk kuatkuasakan mekanisme integriti, komitmen kerajaan dalam memerangi rasuah, perlindungan terhadap pendedah maklumat dan buat pertama kali, CPI kali ini juga mengambil kira keberkesanan hak asasi manusia yang tersedia dalam sebuah negara.

INDEKS PERSEPSI RASUAH MALAYSIA

TAHUN	SKOR	TANGGA
2019	53	51
2020	51	57
2021	48	62

2. Statistik Aduan yang Diterima Unit Integriti

TAHUN	SEKTOR						JUMLAH
	Pentadbiran	Kewangan	Perolehan	Penguatkuasaan	Pelesenan	Lain-Lain	
2017	11	2	-	-	-	2	15
2018	12	5	3	1	-	2	23
2019	19	5	-	-	-	2	26
2020	14	13	4	-	-	-	31
2021	6	3	3	-	-	-	12

3. Statistik Kes Tatatertib Tahun 2017 hingga 2021

JENIS HUKUMAN	TAHUN 2017	2018	2019	2020	2021	BIL. HUKUMAN
Lucut hak emolumen	3	3	-	-	-	**6**
Tangguh pergerakan gaji	3	3	2	1	-	**9**
Denda	2	-	-	-	2	**4**
Buang kerja	1	1	1	4	4	**11**
Turun gaji	1	1	-	1	-	**3**
Amaran	-	10	-	1	-	**11**
Turun pangkat	-	-	-	1	1	**2**
JUMLAH KES						**46**

4. Statistik Jenis Kesalahan Tatatertib Tahun 2017 hingga 2021

KESALAHAN	TAHUN 2017	2018	2019	2020	2021	BIL. KES
Tidak hadir bertugas	7	-	5	1	4	**17**
Lewat hadir bertugas dan pulang awal	6	-	5	1	3	**15**
Tidak mengetik kad perakam waktu	6	-	5	1	4	**16**
Memalsukan sijil cuti sakit	1	-	-	-	-	**1**
Mengemukakan dokumen yang mengandungi butiran palsu	2	-	-	-	-	**2**
Menyalahgunakan kad inden kenderaan	1	-	-	-	-	**1**
Cuai dalam menjalankan tugas	1	-	-	-	-	**1**
Kesalahan jenayah	1	-	1	2	1	**5**
Tidak menyerahkan wang kutipan hasil milik FAMA	1	-	-	-	1	**2**
Memalsukan dokumen dengan niat untuk menipu	1	-	-	-	-	**1**
Kecurian	-	-	1		-	**1**
Membocorkan maklumat sulit	-	-	-	1	-	**1**
Tidak mematuhi tatacara pelantikan pegawai	-	-	-	2	-	**2**
JUMLAH KES						**65**

BIDANG-BIDANG BERISIKO

Berdasarkan penilaian risiko yang telah dijalankan, terdapat lima bidang keutamaan yang terdedah kepada risiko rasuah, integriti dan tadbir urus di FAMA yang telah dikenalpasti:

- Pentadbiran
- Perolehan dan Kewangan
- Penguatkuasaan
- Pemasaran Pertanian
- Tadbir Urus

BAB 2

SENARIO MASA HADAPAN

MENGHUBUNGKAN HARI INI DENGAN MASA HADAPAN

FAMA sedar akan kesannya apabila berlaku intervensi dalam penggubalan dasar kerajaan. Perubahan semasa dalam konteks sosial dan impaknya dalam menilai semula pendekatan dasar perlu diambil kira demi memastikan inisiatif hari ini masih releven serta kompetitif pada masa hadapan.

Dunia masa hadapan pasti akan berbeza dengan keadaan sekarang. Apa yang akan berlaku pada tahun 2030 akan berbeza dengan apa yang berlaku pada tahun 2022 kini. Justeru, dalam membayangkan beberapa senario antirasuah pada tahun 2030, beberapa trend yang memberi kesan langsung dan tidak langsung kepada penggubalan suatu kerangka dasar telah dikenalpasti. Berikut merupakan beberapa senario antirasuah 2030 yang dijangka akan memberi kesan besar kepada tadbir urus dan usaha membanteras rasuah.

Senario Kesinambungan (*Continuation*)

Masa hadapan yang mempamerkan kejayaan yang dikecapi melalui kewujudan PAKAR FAMA tetapi tidak berupaya untuk bertahan atau tidak mapan.

Senario Kekangan (*Limits and Disciplined*)

Masa hadapan yang merujuk kepada visi yang digariskan dalam PAKAR FAMA tidak dapat dicapai ekoran kekangan dalaman dan persekitaran.

Senario Perkembangan (*Growth*)

Masa hadapan di mana hasil kewujudan PAKAR FAMA telah menyebabkan anjakan menuju fasa sebuah agensi yang beretika dengan mendokong integriti yang tinggi dan berteraskan nilai.

Senario Merudum (*Decline and Collapse*)

Rasuah menjadi kelaziman dalam kalangan warga FAMA dan pemegang taruh sekali gus memperlihatkan sistem sosial runtuh sama sekali tanpa sebarang jalan penyelesaian.

MATRIK SENARIO: SENARIO ANTIRASUAH 2030

	S1 Senario Kesinambungan *(Continuation)*	S2 Senario Kekangan *(Limits and Disciplined)*	S3 Senario Perkembangan *(Growth)*	S4 Senario Merudum *(Decline and Collapse)*
TADBIR URUS	Campurtangan daripada pihak berkepentingan dalam aspek tadbir urus FAMA berkurangan tetapi masih terdapat isu rasuah yang berlaku.	Kewujudan pertikaian dalaman menyebabkan tindakan pencegahan rasuah hanya bersifat sementara dan membantutkan pelaksanaan agenda PAKAR FAMA.	Semua pihak mengamalkan integriti yang tinggi, menjunjung kod etika dan nilai sehingga dapat mencapai Warga FAMA yang menolak rasuah.	Rasuah berlaku di setiap peringkat dan menjadi budaya di kalangan Warga FAMA sehingga menyebabkan pelaksanaan PAKAR FAMA menemui kegagalan.
PENTADBIRAN	Melalui penggunaan teknologi maklumat sebagai platform dan mekanisme tadbir urus, FAMA lebih responsif dan mutu perkhidmatan meningkat. Rasuah masih wujud disebabkan konflik kepentingan. Rasuah masih dianggap sebagai isu teknikal berbanding isu insan.	Tadbir urus yang baik berlaku tetapi terlalu bergantung kepada satu pihak sahaja untuk memacu kejayaan. Namun, dalam jangka panjang rasuah masih berlaku disebabkan kurang kerjasama daripada semua pihak.	Sistem tadbir urus melibatkan penyertaan aktif warga FAMA dan pemegang taruh. Penggunaan teknologi untuk meningkatkan kecekapan penyampaian perkhidmatan dan mengamalkan ketelusan dalam membuat keputusan.	Karenah birokrasi serta konflik antara pihak pengurusan menjadi sebati dalam pengurusan FAMA seterusnya mempengaruhi pembuatan sesuatu keputusan. Ini menyebabkan berlakunya ketidakpatuhan terhadap kawalan dalaman serta kegagalan prosedur pentadbiran.

	S1 Senario Kesinambungan *(Continuation)*	S2 Senario Kekangan *(Limits and Disciplined)*	S3 Senario Perkembangan *(Growth)*	S4 Senario Merudum *(Decline and Collapse)*
PEROLEHAN DAN KEWANGAN	Penglibatan manusia dapat dikurangkan melalui kemajuan dan penggunaan teknologi dalam proses perolehan. Walau bagaimanapun, masih terdapat tender yang boleh dirunding walaupun amalan tender terbuka dikuatkuasakan. Mekanisme semak dan imbang telah dikenal pasti tetapi hanya untuk projek terpilih. Peranan orang tengah masih wujud dalam proses dan sistem perolehan.	Pembangunan dan penggunaan teknologi tidak dapat membanteras rasuah secara efektif dalam perolehan awam. Teknologi tidak menjamin ketelusan dalam pemantauan dan pencegahan amalan rasuah.	Sistem tadbir urus yang lebih kukuh, efektif dan seimbang telah mencegah berlakunya ketirisan dan menyumbang kepada pematuhan terhadap sistem dan prosedur yang betul.	Penyalahgunaan kuasa oleh ahli politik dalam Lembaga Pengarah FAMA dan pengurusan atasan yang memegang kuasa perolehan menjadi semakin berleluasa dan tidak terkawal. Prosedur perolehan tidak dipatuhi dan platform teknologi mudah diakses dan dimanipulasi oleh pihak berkepentingan.
PENGUATKUASAAN	Penyelewengan masih tidak dapat dibendung walaupun laporan rasuah dan salah laku pegawai telah berkurangan. Pelaksanaan PAKAR FAMA diambil mudah dan remeh di peringkat awal dan masih wujud penguatkuasaan terpilih.	Muncul teknologi atau modus operandi yang baru menyebabkan PAKAR FAMA kurang berkesan dan tidak selari dengan perkembangan undang-undang, dasar dan polisi baru.	Perkembangan undang-undang selari dengan dasar dan polisi baru. PAKAR FAMA mendapat sokongan sepenuhnya daripada warga FAMA dan pemegang taruh.	Amalan rasuah yang berleluasa tanpa penguatkuasaan dan tindakan undang-undang mengakibatkan rakyat hilang kepercayaan kepada FAMA.

	S1 Senario Kesinambungan *(Continuation)*	S2 Senario Kekangan *(Limits and Disciplined)*	S3 Senario Perkembangan *(Growth)*	S4 Senario Merudum *(Decline and Collapse)*
PEMASARAN PERTANIAN	FAMA berkembang sebagai peneraju perkhidmatan pemasaran agromakanan namun masih terdapat amalan rasuah dan penyelewengan yang berlaku disebabkan oleh pelanggaran prosedur dan peraturan.	Aspirasi dan perancangan besar, tetapi pencapaiannya tidak seperti yang dijangkakan disebabkan kekangan peruntukan kewangan dan kurang kesungguhan pengurusan atasan serta warga FAMA.	Semua pihak mendukung aspirasi PAKAR FAMA dan berkongsi visi dan misi yang sama. Warga FAMA dan pemegang taruh bersama-sama mengamalkan nilai integriti yang tinggi.	Penyelewengan dan amalan rasuah menjadi kebiasaan dan tidak diambil tindakan undang-undang. Kelemahan kawalan dalaman dan ketidakpatuhan terhadap peraturan dan undang-undang menyebabkan FAMA mengalami kerugian kewangan.

GAMBARAN UMUM MATLAMAT DAN KEBIMBANGAN BERSAMA

Matlamat Bersama

Matlamat bersama mewakili nilai dan prinsip bersama yang memberi cerminan ke atas idea yang diteroka secara bersama dan diutamakan semasa membangunkan senario tersebut. Senario ini merangkumi matlamat dan harapan masa hadapan yang ingin dicapai. Ia memerlukan komitmen jitu dan kolektif daripada pemegang taruh serta kerajaan secara kolektif.

- Kejayaan dalam pembaharuan tadbir urus khususnya berkaitan proses dan struktur
- Usaha pembanterasan rasuah yang mampan dan berterusan
- Pemerkasaan organisasi serta bebas dalam usaha membanteras rasuah
- Kerjasama yang lebih erat di kalangan agensi penguatkuasaan serta penyelarasan yang lebih teratur
- Pemupukan nilai dan integriti melalui pendidikan di pelbagai peringkat
- Peranan teknologi dalam meningkatkan ketelusan dan mengekang rasuah

Kebimbangan Bersama

Kebimbangan bersama mencakupi ancaman dan risiko yang diterjemahkan melalui empat senario yang dibangunkan. Sekiranya amalan rasuah tidak ditangani, masa hadapan bakal suram.

- Rasuah berakar umbi, menjadi kebiasaan dan sebahagian daripada budaya
- Usaha pembaharuan tidak mampan dan tidak dikawal selia
- Usaha dan agenda antirasuah dipandang remeh oleh pihak berkepentingan
- Tadbir urus baik dipersendakan
- Pemantauan dan penguatkuasaan dilihat tidak berkesan kerana tadbir urus yang lemah
- Pembuatan keputusan yang mengelirukan khususnya berkaitan isu dasar utama
- Ancaman terhadap privasi dan hak asas

PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA 2023 - 2027

BAB 3

PEMERKASAAN USAHA PENCEGAHAN RASUAH

KERANGKA PAKAR FAMA

VISI

Ke Arah FAMA Bebas Rasuah

MISI

Memperkukuhkan Tadbir Urus, Integriti dan Antirasuah Warga FAMA melalui Pematuhan terhadap Undang-Undang, Peraturan dan Arahan yang Berkuatkuasa

MATLAMAT

Meningkatkan Akauntabiliti dan Integriti dalam Penyampaian Perkhidmatan

BIDANG KEUTAMAAN

Pentadbiran	Perolehan dan Kewangan	Penguatkuasaan	Pemasaran Pertanian	Tadbir Urus

STRATEGI

Meningkatkan Kecekapan dan Keberkesanan Penyampaian Perkhidmatan FAMA	Memperkukuhkan Kerangka Pengurusan Perolehan dan Kewangan	Menginstitusikan Kredibiliti Penguatkuasaan Undang-Undang	Memperkukuhkan Kecekapan dan Keberkesanan Pemasaran Pertanian	Memperkasakan Tadbir Urus Baik dan Telus dalam Organisasi

BIDANG KEUTAMAAN, STRATEGI, OBJEKTIF DAN INISIATIF PELAN TINDAKAN ANTIRASUAH FAMA

5 Bidang Keutamaan

5 Strategi

7 Objektif Strategi

32 Risiko

97 Inisiatif

BIDANG KEUTAMAAN 1: PENTADBIRAN

STRATEGI PELAN TINDAKAN DAN INISIATIF

BIDANG KEUTAMAAN 1	**PENTADBIRAN**
STRATEGI 1:	**MENINGKATKAN KECEKAPAN DAN KEBERKESANAN PENYAMPAIAN PERKHIDMATAN FAMA**
OBJEKTIF STRATEGI 1.1:	**MEREKAYASA PERKHIDMATAN FAMA KE ARAH TADBIR URUS YANG BAIK**

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
1.1.1	Pemalsuan dokumen berkaitan cuti perubatan	1. Pegawai yang bertanggungjawab dalam pengurusan cuti perlu membuat pemeriksaan silang dengan pihak hospital/klinik untuk mengesahkan ketulenan dokumen tersebut. Jika terdapat pemalsuan, laporan kepada Unit Integriti perlu dikemukakan.	Semua Bahagian	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Mengambil tindakan punitif / undang-undang terhadap pegawai yang terlibat dengan kes pemalsuan dokumen berkaitan cuti perubatan.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
1.1.2	Pegawai FAMA menerima hadiah / sumbangan daripada pihak yang mempunyai hubungan rasmi	1. Membangunkan Polisi Hadiah FAMA bagi mengawal pemberian dan penerimaan hadiah / sumbangan daripada pihak luar.	Unit Integriti	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Melaksanakan program kesedaran berkaitan kesalahan rasuah mengikut Akta SPRM 2009.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Membangunkan Polisi Pemberi Maklumat (*Whistleblower Policy*) dan Polisi Perlindungan Pemberi Maklumat.	Unit Integriti	2 tahun (Januari 2023 – Disember 2024)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
1.1.3	Melakukan pekerjaan luar tanpa kebenaran	1. Mewujudkan Garis Panduan Pekerjaan Luar	Bahagian Pentadbiran dan Pengurusan Sumber Manusia	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Melaksanakan hebahan berkaitan peraturan pekerjaan luar secara berkala	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
1.1.4	Pegawai terbeban dengan masalah keterhutangan kewangan yang serius atau gaya hidup mewah yang membuka ruang kepada berlakunya rasuah	1. Melaksanakan proses tapisan dan semakan kedudukan kewangan pegawai sebelum menempatkan pegawai di jawatan yang sensitif.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Memastikan pengisytiharan harta sentiasa dikemas kini oleh pegawai.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Melaksanakan kaunseling atau pendidikan mengenai pengurusan kewangan kepada pegawai FAMA yang memerlukan.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Mewajibkan surat perakuan majikan dikeluarkan oleh Bahagian Pengurusan Sumber Manusia, Ibu Pejabat FAMA untuk sebarang permohonan pembiayaan kewangan.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
1.1.5	Membocorkan maklumat sulit berkaitan dasar atau keputusan dalaman FAMA kepada pihak ketiga atau berkepentingan	1. Memberi kefahaman dan pendedahan mengenai kesalahan di bawah Akta Rahsia Rasmi 1972 dan Arahan Keselamatan.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Memastikan pegawai yang mengendalikan dokumen/ maklumat sulit untuk menandatangani akuan di bawah Akta Rahsia Rasmi 1972 dan Arahan Keselamatan setiap tahun.	Bahagian Pentadbiran	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
		3. Menguatkuasakan kawalan atas penggunaan telefon bimbit dan alat perakam video serta audio dalam bilik mesyuarat/ perbincangan.	Semua Bahagian	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Mewajibkan semua pegawai yang mempunyai akses kepada dokumen terperingkat menghadiri kursus pengendalian dokumen terperingkat.	Bahagian Pentadbiran	5 tahun (2023 – 2027)

BIDANG KEUTAMAAN | **PENTADBIRAN**

STRATEGI 1: | **MENINGKATKAN KECEKAPAN DAN KEBERKESANAN PENYAMPAIAN PERKHIDMATAN FAMA**

OBJEKTIF STRATEGI 1.2: | **MEMPERKUKUHKAN MEKANISME KAWALAN MODAL INSAN**

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
1.2.1	Ketidakhadiran tanpa cuti atau tanpa mendapat kebenaran terlebih dahulu atau tanpa alasan yang munasabah.	1. Melaksanakan pemeriksaan/ naziran terhadap rekod kehadiran pegawai secara berkala.	Bahagian Pentadbiran / Bahagian Pengurusan Sumber Manusia / Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Mengambil tindakan punitif terhadap pegawai yang tidak hadir bertugas tanpa cuti atau tanpa mendapat kebenaran terlebih dahulu atau tanpa alasan yang munasabah.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Menambahbaik Garis Panduan Menguruskan Ketidakhadiran Pegawai.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
1.2.2	Kegagalan untuk mematuhi waktu bekerja	1. Melaksanakan pemeriksaan mengejut di kawasan tumpuan.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Melaksanakan kempen bagi meningkatkan kesedaran pegawai tentang pematuhan waktu bekerja.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Mengambil tindakan punitif kepada Ketua Jabatan yang gagal menjalankan kawalan dan pengawasan terhadap pegawai bawahan yang tidak mematuhi waktu bekerja.	Unit Integriti, Bahagian Pengurusan Sumber Manusia dan Pentadbiran	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Menambahbaik sistem perakam waktu.	Bahagian Pentadbiran	2 tahun (Januari 2023 – Disember 2024)
1.2.3	Kelewatan melaporkan kesalahan pelanggaran tatakelakuan	1. Melaksanakan hebahan integriti setiap 6 bulan tentang tanggungjawab Pegawai Penyelia di bawah Peraturan 21, Jadual Kedua, Akta 605.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Melaksanakan kursus/ latihan mengenai pengurusan tatatertib dan tanggungjawab Pegawai Penyelia.	Bahagian Pembangunan Modal Insan	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		3. Melantik Pegawai Perhubungan Integriti di setiap negeri bagi membantu Unit Integriti menjalankan fungsinya di peringkat negeri.	Unit Integriti	6 bulan (Januari 2023 – Jun 2023)
1.2.4	Pelaksanaan pusingan kerja / pertukaran / penempatan pegawai yang tidak konsisten.	1. Memperkemaskan penguatkuasaan Pekeliling Pengurusan Sumber Manusia (MyPPSM) berkaitan pusingan kerja/ pertukaran pegawai.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Melaksanakan pemeriksaan/ audit ke atas pelaksanaan pusingan kerja	Unit Integriti / Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
		3. Mewujudkan Garis Panduan Pusingan Kerja / Pertukaran bagi jawatan yang sensitif dan berisiko.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	2 tahun (Januari 2023 – Disember 2024)
1.2.5	Tidak mematuhi tatacara pelantikan pegawai baru	1. Mewajibkan pegawai yang menguruskan pelantikan untuk menghadiri kursus/ latihan berkaitan tatacara pelantikan.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Memperkemaskan mekanisme pemantauan dan semakan bagi urusan pelantikan.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)

BIDANG KEUTAMAAN 2: PEROLEHAN DAN KEWANGAN

STRATEGI PELAN TINDAKAN DAN INISIATIF

BIDANG KEUTAMAAN 2	**PEROLEHAN DAN KEWANGAN**
STRATEGI 2:	**MEMPERKUKUHKAN KERANGKA PENGURUSAN PEROLEHAN DAN KEWANGAN**
OBJEKTIF STRATEGI 2.1:	**MEMPERKUKUHKAN KERANGKA PEROLEHAN AWAM**

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
2.1.1	Campur tangan dan penyalahgunaan kuasa dalam pemilihan pembekal/ kontraktor	1. Menambahbaik sistem pusingan kerja bagi pegawai yang menguruskan perolehan.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Mengambil tindakan punitif/ undang-undang terhadap pegawai yang terlibat dalam salah guna kuasa melibatkan perolehan.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Membangunkan polisi khas bagi melarang sebarang campur tangan pihak ketiga atau konflik kepentingan dalam urusan perolehan.	Bahagian Pentadbiran	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		4. Melaksanakan hebahan integriti bagi meningkatkan kesedaran semua pihak berkaitan penyalahgunaan kuasa dalam perolehan.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
		5. Membangunkan mekanisme pemilihan dan kriteria bagi pegawai yang sesuai menguruskan perolehan	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		6. Melaksanakan pemantauan/ audit secara berkala terhadap tatacara pemilihan pembekal/ kontraktor.	Unit Integriti dan Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
2.1.2	Tidak mematuhi tatacara perolehan	1. Memberikan latihan yang sewajarnya kepada pegawai yang mengendalikan perolehan	Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Melaksanakan pemantauan/ audit secara berkala	Unit Integriti dan Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Melaksanakan program pengukuhan integriti/ tadbir urus dan antirasuah kepada pegawai yang menguruskan perolehan.	Unit Integriti dan Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)
2.1.3	Pembayaran dibuat walaupun perkhidmatan atau kerja belum siap atau tidak mengikut spesifikasi	1. Mewujudkan jawatankuasa bagi menilai dan meluluskan pembayaran kepada pembekal/ kontraktor bagi perolehan melebihi RM10,000.00.	Bahagian Pentadbiran	6 bulan (Januari 2023 – Jun 2023)
		2. Mengambil tindakan punitif/ undang-undang terhadap pegawai yang terlibat dengan pembayaran tidak wajar/ tuntutan palsu.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
2.1.4	Salah guna kuasa dalam penentuan spesifikasi yang memihak kepada pembekal	1. Mewajibkan pelaksanaan pemantauan oleh Ketua Bahagian bagi memastikan setiap spesifikasi perolehan yang ditetapkan mempunyai merit dan kredibiliti.	Semua Bahagian	5 tahun (2023 – 2027)
2.1.5	Pegawai menerima suapan bagi membocorkan maklumat sulit dan sensitif mengenai perolehan	1. Menguatkuasakan larangan penggunaan telefon bimbit dan perakam semasa mesyuarat perolehan.	Bahagian Pentadbiran	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Mewajibkan pegawai yang terlibat dengan perolehan untuk menandatangani akuan integriti dan Akta Rahsia Rasmi 1972.	Bahagian Pentadbiran	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
		3. Melaksanakan program bagi memantapkan kefahaman pegawai perolehan berkaitan Akta SPRM 2009, Akta Rahsia Rasmi 1972 dan Arahan Keselamatan.	Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)

BIDANG KEUTAMAAN | **PEROLEHAN DAN KEWANGAN**

STRATEGI 2: | **MEMPERKUKUHKAN KERANGKA PENGURUSAN PEROLEHAN DAN KEWANGAN**

OBJEKTIF STRATEGI 2.2: | **MENINGKATKAN PEMATUHAN TATACARA DAN PERATURAN KEWANGAN**

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
2.2.1	Penyalahgunaan kuasa dengan tidak memasukkan wang tunai milik FAMA ke dalam akaun bank FAMA mengikut tempoh yang ditetapkan	1. Memperkasakan pelaksanakan kutipan hasil milik FAMA secara atas talian atau pembayaran tanpa tunai.	Bahagian Kewangan	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Mewajibkan Ketua Bahagian untuk melakukan pemantauan secara berkala ke atas transaksi kutipan hasil FAMA.	Semua Bahagian	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Mengadakan kursus berkaitan tatacara pengendalian kutipan wang.	Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Memastikan pegawai yang melaksanakan kutipan wang FAMA tidak terlibat dengan keterhutangan kewangan yang serius.	Bahagian Kewangan dan Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
		5. Mengambil tindakan punitif/ undang-undang terhadap pegawai yang tidak mematuhi tatacara kewangan.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
2.2.2	Memalsukan/ memanipulasi resit rasmi penerimaan bayaran	1. Mewujudkan mekanisme pengeluaran resit rasmi melalui sistem berkomputer tanpa tandatangan setelah bayaran dilaksanakan secara atas talian atau tanpa tunai.	Bahagian Kewangan	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Pemantauan secara berkala dengan melakukan pemeriksaan silang terhadap pihak yang menerima resit rasmi FAMA.	Unit Integriti dan Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
2.2.3	Memalsukan/ memanipulasi tuntutan elaun, kemudahan dan bayaran	1. Mengemaskini Garis Panduan tuntutan elaun lebih masa.	Bahagian Kewangan	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Memberikan taklimat kepada Pegawai Penyelia bagi memantapkan kefahaman dan peranan mereka dalam merancang, meluluskan dan memantau kerja lebih masa.	Bahagian Pentadbiran	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		3. Melaksanakan pemeriksaan mengejut terhadap pegawai yang melakukan kerja lebih masa	Unit Integriti dan Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Melaksanakan pemeriksaan pematuhan dan audit secara berkala terhadap tuntutan elaun, kemudahan dan bayaran.	Unit Integriti dan Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
		5. Mewajibkan Pegawai Penyelia untuk mengesahkan dan menandatangani semua dokumen yang digunakan untuk tuntutan elaun, kemudahan dan bayaran.	Bahagian Kewangan	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
2.2.4	Penyalahgunaan kad inden kenderaan/ kad inden pemandu dan Kad Sistem Bayaran Tol Tanpa Resit	1. Memperkemaskan pemantauan berkala terhadap pematuhan buku log kenderaan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan WP 1.4.	Bahagian Kejuruteraan	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Memberikan taklimat kepada Pegawai Kenderaan/ Penyelia Kenderaan dan Pemandu Kenderaan tentang tatacara penggunaan kad inden dan Kad Sistem Bayaran Tol Tanpa Resit.	Bahagian Kejuruteraan	5 tahun (2023 – 2027)

BIDANG KEUTAMAAN 3: PENGUATKUASAAN

STRATEGI PELAN TINDAKAN DAN INISIATIF

BIDANG KEUTAMAAN 3	**PENGUATKUASAAN**
STRATEGI 3:	**MENGINSTITUSIKAN KREDIBILITI PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG**
OBJEKTIF STRATEGI 3.1:	**MENINGKATKAN KECEKAPAN DAN PENGAMALAN PROFESIONALISME DALAM PENGUATKUASA UNDANG-UNDANG**

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
3.1.1	Pegawai menerima suapan untuk meluluskan Sijil Perakuan Pematuhan (*Certificate of Conformity*)	1. Melaksanakan pusingan kerja secara mandatori setiap 3 tahun bagi pegawai yang menguruskan Sijil Perakuan Pematuhan (*Certificate of Conformity*).	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Melaksanakan taklimat khas/ hebahan berhubung proses kelulusan sijil kepada syarikat/ pemegang taruh.	Bahagian Regulatori	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Mengkaji semula keperluan FAMA untuk meluluskan Sijil Perakuan Pematuhan (*Certificate of Conformity*).	Bahagian Regulatori	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		4. Melaporkan kepada SPRM jika ada aduan berkaitan pegawai FAMA menerima suapan berkaitan kelulusan Sijil Perakuan Pematuhan (*Certificate of Conformity*)	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
3.1.2	Salah guna kuasa dalam pengeluaran lesen membeli dan menjual komoditi pertanian di bawah kuasa FAMA.	1. Melaksanakan pemeriksaan/ audit berkala ke atas pengurusan pengeluaran lesen.	Unit Integriti dan Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Melaksanakan pusingan kerja secara mandatori setiap 3 tahun bagi pegawai yang menguruskan pelesenan.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
		3. Melaksanakan taklimat khas/ hebahan berhubung proses kelulusan lesen kepada syarikat/ pemegang taruh.	Bahagian Regulatori	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Menambahbaik Prosedur Operasi Piawai (SOP) pengurusan lesen-lesen FAMA.	Bahagian Regulatori	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
3.1.3	Pegawai menerima suapan untuk tidak mengambil tindakan undang-undang terhadap kesalahan di bawah peraturan-peraturan seperti berikut: a. Peraturan-peraturan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (Penggredan, Pembungkusan dan Pelabelan Keluaran Pertanian) 2008	1. Melaksanakan pusingan kerja secara mandatori setiap 3 tahun bagi pegawai yang terlibat dalam tugas penguatkuasaan.	Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Melaksanakan program pengukuhan integriti/ tadbir urus dan antirasuah.	Unit Integriti dan Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
	b. Peraturan-peraturan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (Pendaftaran Orang-orang yang Melibatkan Diri Dalam Pemprosesan dan Pemasaran Keluaran Pertanian) 1989 c. Rancangan Pemasaran Kelapa 1973 d. Rancangan Pemasaran Kopi 1971	3. Mengukuhkan aspek pemantauan dan kawalan Pegawai Penyelia semasa aktiviti penguatkuasaan.	Bahagian Regulatori	5 tahun (2023 – 2027)

BIDANG KEUTAMAAN 4: PEMASARAN PERTANIAN

STRATEGI PELAN TINDAKAN DAN INISIATIF

BIDANG KEUTAMAAN 4	**PEMASARAN PERTANIAN**
STRATEGI 4:	**MEMPERKUKUHKAN KECEKAPAN DAN KEBERKESANAN PEMASARAN PERTANIAN**
OBJEKTIF STRATEGI 4.1:	**MENAMBAHBAIK MEKANISME PEMASARAN PERTANIAN KE ARAH KETELUSAN DAN MENJAMIN DAYA TAHAN TERHADAP ANCAMAN RASUAH**

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
4.1.1	Wujud unsur *favouritism* dalam pemilihan peserta (usahawan) bagi program pemasaran FAMA	1. Mewujudkan mekanisme pemilihan peserta yang jelas dan telus merangkumi penglibatan pelbagai pihak termasuk Ketua Jabatan.	Semua Bahagian di bawah TKP (P) dan TKP (O)	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Melaksanakan tinjauan/ soal selidik di kalangan peserta (usahawan) bagi mengenal pasti sebarang pelanggaran tatakelakuan.	Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
4.1.2	Penyelewengan wang tunai saguhati / token responden bagi kajian pasaran pertanian	1. Mewujudkan mekanisme pemberian token selain wang tunai.	Bahagian Maklumat Pasaran	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Mengambil tindakan punitif/ undang-undang terhadap pegawai yang terlibat dengan penyelewengan token responden.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
4.1.3	Pemalsuan data kajian pasaran pertanian sehingga menjejaskan proses membuat keputusan dasar FAMA	1. Memperkasakan Garis Panduan pengambilan data.	Bahagian Maklumat Pasaran	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Mengadakan latihan secara berterusan bagi memantapkan kemahiran kutipan data.	Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
		3. Meningkatkan pemantauan Pegawai Penyelia di lapangan.	Bahagian Maklumat Pasaran	5 tahun (2023 – 2027)
4.1.4	Salah guna kuasa dalam pemberian geran kepada pihak yang tidak layak	1. Memperkemaskan Terma Rujukan pemilihan usahawan untuk pemberian geran.	Semua bahagian yang menguruskan geran	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
4.1.5	Kegagalan mengutip hutang urusniaga	1. Memperkasakan pematuhan terhadap Garis Panduan pemberian kredit.	Bahagian Kewangan	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Memberikan taklimat/ kesedaran kepada pegawai tentang tatacara pemberian kredit.	Bahagian Kewangan	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Mengambil tindakan surcaj kepada pegawai pemberi kredit yang gagal mengutip hutang.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)
4.1.6	Meluluskan perjanjian pemasaran/ urusniaga tanpa kuasa yang sah	1. Memberikan taklimat kepada pegawai yang menjalankan tugas khidmat pemasaran tentang had kuasa meluluskan perjanjian pemasaran/ urusniaga.	Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Membangunkan Garis Panduan kerjasama pemasaran dan perniagaan antara FAMA dan pihak luar.	Bahagian Perancangan Strategik dan Unit Undang-Undang	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		3. Mengambil tindakan punitif/ undang-undang terhadap pegawai yang meluluskan perjanjian tanpa kuasa yang sah.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
4.1.7	Pegawai mengambil kesempatan melakukan perniagaan peribadi dengan menggunakan kelebihan/ kedudukan jawatan rasmi sehingga merugikan FAMA	1. Membangunkan mekanisme/ peraturan pembayaran urusniaga secara atas talian/ tanpa tunai ke akaun FAMA.	Bahagian Kewangan	1 tahun (Januari 2023 – Disember 2023)
		2. Melaksanakan pemeriksaan silang secara berkala dengan pihak usahawan.	Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Memperkasakan aspek pemantauan Pegawai Penyelia di lapangan.	Bahagian Pemasaran Industri Makanan, Pembangunan Kontrak Pemasaran & Pembangunan Institusi Pemasaran	5 tahun (2023 – 2027)
4.1.8	Kehilangan stok barang niaga	1. Memberikan taklimat secara berkala berhubung Pekeliling Khidmat Pemasaran FAMA Bil. 1 Tahun 2020 kepada pegawai yang mengendalikan stok.	Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Memantapkan pemantauan ke atas pegawai yang mengendalikan stok.	Semua bahagian yang menguruskan stok	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Melaksanakan pemeriksaan/ audit stok secara teliti dan berkala.	Cawangan Audit Dalam/ Bahagian Kewangan	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Mengambil tindakan tatatertib/ surcaj/ undang-undang kepada pegawai yang terlibat dengan kehilangan stok.	Unit Integriti	5 tahun (2023 – 2027)

BIDANG KEUTAMAAN 5: TADBIR URUS

STRATEGI PELAN TINDAKAN DAN INISIATIF

BIDANG KEUTAMAAN 5 | **TADBIR URUS**

STRATEGI 5: | **MEMPERKASAKAN TADBIR URUS BAIK DALAM ORGANISASI**

OBJEKTIF STRATEGI 5.1: | **MENANGANI CAMPUR TANGAN PIHAK BERKEPENTINGAN DALAM PENTADBIRAN ORGANISASI**

BIL.	RISIKO	INISIATIF	PENERAJU/ PELAKSANA	TEMPOH MASA
5.1.1	Menyembunyikan penemuan/ laporan audit	1. Memberi kursus dan latihan untuk membentuk penulisan laporan yang bebas dan berkecuali.	Bahagian Pembangunan Modal Insan	5 tahun (2023 – 2027)
		2. Mempraktikkan sistem pemantauan dan paparan susulan (*dashboard*) melalui pendigitalan.	Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
		3. Merekodkan daftar auditi bagi pegawai/ kakitangan yang diaudit.	Cawangan Audit Dalam	5 tahun (2023 – 2027)
		4. Menyusun semula pegawai semakan dan pengesahan kertas kerja dan laporan.	Cawangan Audit Dalam	6 bulan (Januari 2023 – Jun 2023)
5.1.2	Campur tangan politik dan pihak berkepentingan dalam penggunaan peruntukan kerajaan yang mendedahkan kepada rasuah, pembaziran dan ketirisan.	1. Mewujudkan mekanisme kawalan bagi perbelanjaan peruntukan/ dana khas.	Bahagian Perancangan Strategik dan Bahagian Pentadbiran	1 tahun (Januari 2023 – 2023)
		2. Memperkukuhkan penyediaan perancangan terperinci bagi penggunaan peruntukan/ dana khas oleh negeri/ bahagian yang terlibat.	Semua FAMA Negeri/ Bahagian yang terlibat	5 tahun (2023 – 2027)

PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA 2023 - 2027

BAB 4

TADBIR URUS

MEKANISME PEMANTAUAN

Bagi memastikan inisiatif antirasuah dilaksanakan secara cekap dan sistematik, Jawatankuasa Antirasuah (JAR) FAMA akan berperanan sebagai entiti yang memantau pencapaian pelaksanaan inisiatif selaras dengan PAKAR FAMA. Unit Integriti berperanan sebagai urus setia JAR FAMA. Butiran struktur adalah seperti berikut:

JAWATANKUASA ANTIRASUAH (JAR) KEMENTERIAN PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN
(Dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha)

Menerima laporan prestasi PAKAR FAMA

↑

JAWATANKUASA ANTIRASUAH (JAR) FAMA
(Dipengerusikan oleh Ketua Pengarah FAMA)

Unit Integriti sebagai urus setia bagi menilai prestasi pelaksanaan inisiatif melalui pelaporan berkala

- Memantau prestasi pelaksanaan inisiatif
- Mendapatkan penjelasan daripada pihak pelaksana
- Mengabsahkan dasar dan membuat keputusan
- Memperakukan isu dan laporan untuk dikemukakan kepada JAR Kementerian jika diperlukan.

MEKANISME PENYELARASAN, PEMANTAUAN DAN PENILAIAN

Bagi memantapkan sistem pemantauan pelaksanaan PAKAR FAMA, semua Ketua Jabatan di peringkat Ibu Pejabat dikehendaki untuk melaksanakan perkara seperti berikut:

- Melantik *desk officer* tetap bagi memantau pelaksanaan pelan tindakan di peringkat masing-masing.
- Melaksanakan aktiviti, bengkel atau program berkaitan yang telah ditetapkan dan membuat pemantauan.
- Mengemukakan laporan pelaksanaan bahagian masing-masing bagi setiap suku tahun kepada Unit Integriti FAMA.
- Penilaian pencapaian PAKAR FAMA akan dijalankan pada setiap dua kali setahun. Satu kajian semula PAKAR FAMA dan kajian keberkesanan akan dibuat pada tahun 2025 untuk menentukan keberkesanan secara holistik. Penilaian prestasi bagi setiap pelan tindakan yang telah digariskan hendaklah dibuat bagi memastikan peratus pelaksanaannya mengikut perancangan dalam tempoh masa yang ditetapkan.

PENYELARASAN

PEMANTAUAN

- Menjelaskan objektif program.
- Memadankan aktiviti dan sumber dengan objektif;
- Menterjemah objektif ke dalam indikator prestasi dan sasaran;
- Membandingkan keputusan sebenar dengan sasaran (melalui pengumpulan data yang kerap); dan
- Melaporkan kemajuan kepada pihak berkepentingan berkaitan dan memaklumkan tentang sebarang permasalahan.

PENILAIAN

- Mengenal pasti kekuatan dan kelemahan setiap aktiviti;
- Menilai sama ada aktiviti yang menyokong strategi tersebut berorientasikan matlamat yang hendak dicapai;
- Memastikan bahawa aktiviti yang dilaksanakan sebagaimana dirancang;
- Memberikan maklum balas yang bersesuaian berdasarkan situasi apabila diperlukan; dan
- Menanda aras aktiviti dan amalan terbaik.

MEKANISME PENILAIAN

Penilaian adalah perlu bagi memastikan setiap inisiatif dan aktiviti yang dijalankan berjaya menangani risiko yang dijangka serta memenuhi matlamat PAKAR FAMA. Pemantauan setiap strategi dan inisiatif akan dijalankan berdasarkan mekanisme berikut:

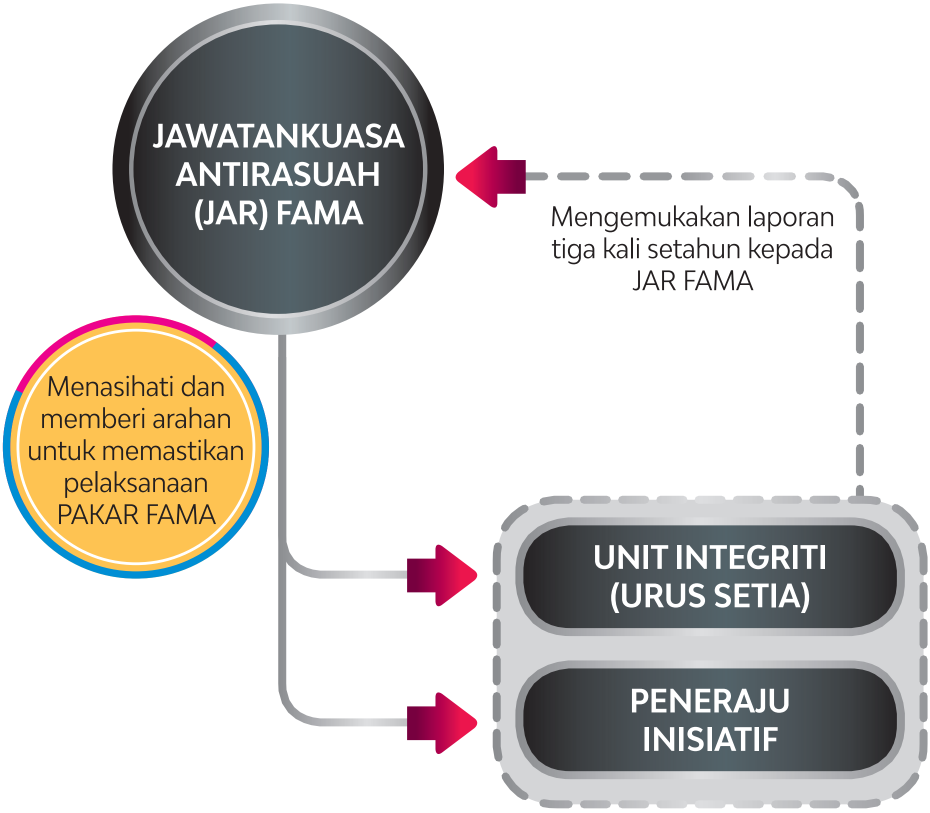

PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA 2023 - 2027

BAB 5

KESIMPULAN

KESIMPULAN

Pelan Antirasuah Nasional (NACP) 2019 – 2023 merupakan agenda Kerajaan untuk menyediakan satu pelan khusus dalam usaha memantapkan tadbir urus, integriti dan antirasuah dalam Sistem Pengurusan Pentadbiran Kerajaan. Pembangunan OACP merupakan salah satu inisiatif mandatori di bawah Strategi 2: Memperkukuhkan Kecekapan Penyampaian Perkhidmatan Awam di dalam NACP selaras dengan Arahan YAB Perdana Menteri Siri 2 No. 1 Tahun 2019.

PAKAR FAMA adalah manifestasi kepada komitmen semua pihak dalam memastikan Warga FAMA bebas daripada gejala rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa. Sebanyak 97 inisiatif telah dirangka dengan teliti bagi mengurangkan risiko rasuah dengan harapan dapat memacu FAMA terus ke hadapan dengan teras dan budaya bebas rasuah menjelang tahun 2027. Pelan ini turut membangunkan kaedah pemantauan, penyelarasan dan penilaian bagi memastikan inisiatif dapat dilaksanakan seperti yang ditetapkan.

Kejayaan pelaksanaan inisiatif dalam pelan ini adalah bergantung sepenuhnya kepada komitmen semua warga FAMA.

Sekian, akhir kalam.

Firman Allah SWT:

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ
النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ

Maksudnya: *"Dan janganlah kamu makan (atau mengambil) harta (orang-orang lain) di antara kamu dengan jalan yang salah, dan jangan pula kamu menghulurkan harta kamu (memberi rasuah) kepada hakim-hakim kerana hendak memakan (atau mengambil) sebahagian dari harta manusia dengan (berbuat) dosa, padahal kamu mengetahui (salahnya)."*

(Surah al-Baqarah: 188)

PELAN ANALISIS KOMPREHENSIF ANTIRASUAH (PAKAR) FAMA 2023 - 2027

SEKALUNG BUDI

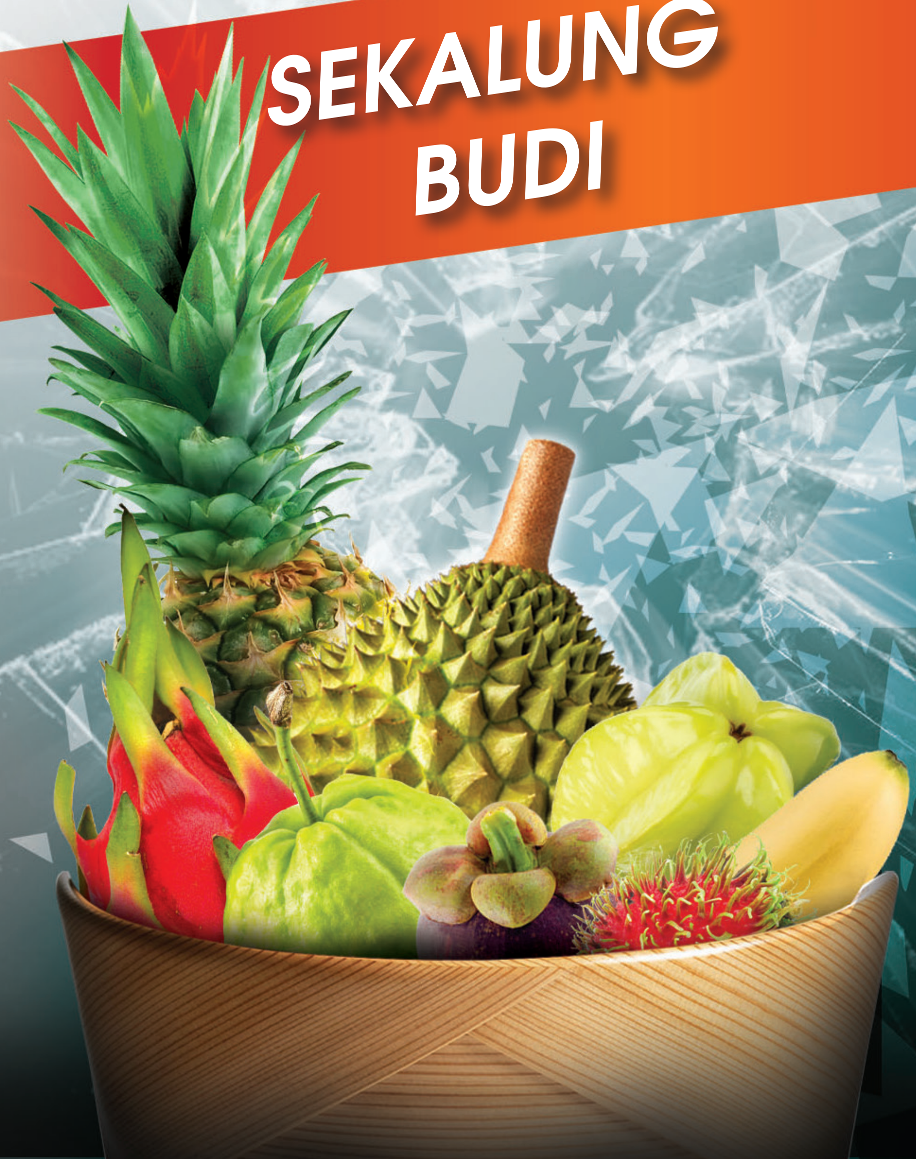

Setinggi-tinggi Penghargaan dan Ucapan Terima Kasih kepada:

YBhg. Dato’ Zainal Abidin bin Yang Razalli
Ketua Pengarah

YBhg. Dato’ Mohamad Mustahapa bin Awang
Timbalan Ketua Pengarah (Pembangunan)

YBrs. Encik Abdul Rashid bin Bahri
Timbalan Ketua Pengarah (Operasi)

YBrs. Puan Rosilawati binti Abu Hassan
Timbalan Ketua Pengarah (Khidmat Pengurusan)

Encik Abd Rahman bin Mahmood
Pengarah Kanan Pembangunan Kontrak Pemasaran

Encik Omar Sharafy bin Mohd Yussof
Pengarah Kanan Kewangan

Encik Meor Roslan bin Idris
Pengarah Kanan Kejuruteraan

Encik Nor Hairi bin Harun
Pengarah Kanan Pemasaran Digital

Puan Wan Faizatul Aniza binti Ismayatim
Pengarah Kanan Perancangan Strategik

Encik Faisal Iswardi bin Ismail
Pengarah Kanan Pemasaran Industri Makanan

Puan Intan Suraya binti Ibeni Hajar
Pengarah Kanan Pengurusan Sumber Manusia

Puan Suraya binti Mohd Yusof
Pengarah Kanan Maklumat Pasaran

Puan Habibah binti Sulaiman
Pengarah Kanan Pembangunan Modal Insan

Encik Faidz Afizi bin Mohamed
Pengarah Kanan Pembangunan Institusi Pemasaran

Encik Muhamad Razis bin Samsu
Pengarah Kanan Pentadbiran

Encik Mohd Ridzuan bin Sirun
MK. Pengarah Kanan Galakan Pasaran

Encik Badrul Hisham bin Sulaiman
Pengarah Bahagian Audit Dalam

Encik Noh bin Nik Wan
Pengarah Bahagian Regulatori

Puan Sharifah Khairun Nisa’ binti Habib Elias
Pengarah Bahagian Teknologi Maklumat

Encik Shaiful Azhar bin Zolkipli
Pengarah Bahagian Unit Integriti

Encik Mohd Anzara bin Azizan
Pengarah Komunikasi Korporat

Puan Norhayati binti Maulud
Pegawai Undang-Undang

JAWATANKUASA PEMBANGUNAN PAKAR FAMA

YBrs. Encik Abdul Rashid bin Bahri
Timbalan Ketua Pengarah (Operasi)

Puan Aidawaty binti Saleh
Bahagian Kewangan

Encik Noh bin Nik Wan
Bahagian Regulatori

YBrs. Dr. Shahiida binti Musa
Bahagian Perancangan Strategik

Puan Norsalawaty binti Abdul Kadir
Bahagian Pembangunan Institusi Pemasaran

Encik Noor Affandie bin Ismail
Bahagian Kejuruteraan

Encik Muhamad Fadlee bin Hassan
Bahagian Pemasaran Industri Makanan

Puan Norhafizah binti Hanzah
Bahagian Teknologi Maklumat

Encik Mohd Zaidi bin Ahmad
Bahagian Pentadbiran

URUS SETIA JAWATANKUASA PEMBANGUNAN PAKAR FAMA (UNIT INTEGRITI)

Encik Shaiful Azhar Bin Zolkipli
Puan Jamielatul Adawiyyah Binti Jamani
Encik Mohamad Fazli Bin Mohd Saberi
Encik Mohamad Izam Bin Abd Rahim
Encik Muhammad Hasbullah Hadi bin Bahador
Encik Mohd. Khairul Azry Bin Ghazali
Encik Muhammad Khirullah Bin Masoad

Encik Firdaus Bin Mohd Salleh
Cik Siti Noramalina binti Ya'akub
Puan Farah Wahida Binti Md. Parid
Puan Nasirah Binti Jamahari
Encik Muzhafar Bin Mohamad
Encik Muhamad Nabil Fikri Bin Abd Halim

INSTITUT INTEGRITI MALAYSIA

Encik Umar Chong bin Shafie Abdullah
Encik Abdul Rahman bin Abdullah
Encik Muhammad Khairul Azmir bin Mohd Paiz

PESERTA BENGKEL PEMBANGUNAN PAKAR FAMA

Bahagian Pemasaran Industri Makanan (PIM)

Encik Muhamad Fadlee bin Hassan
Encik Muhammad Nazri bin Kamarul Zaman
Encik Muhammad Firdaus bin Kamil Hadi
Encik Muhammad Syukran bin Mohd Rosli

Bahagian Regulatori

Encik Noh bin Nik Wan
Encik Mohd Azuan bin Mohd Amir
Encik Mohd Fadzli bin Mohamed
Encik Mohd Nazam bin Hussin
Encik Muhammad Noor Hakim bin Abdul Manaf
Puan Siti Hamizah binti Abdul Hamid
Encik Zulfadhli bin Ismail

Bahagian Kejuruteraan

Encik Noor Affandie bin Ismail
Puan Aslinda binti Abd Manan
Encik Zaidi bin Elias
Encik Mazwan Aswady bin Che Mood
Encik Fadhli bin Mohamad
Puan Fairuz Ezzaty binti B Rumaizei
Encik Muhammad Fawwaz Bin Che Lah
Encik Muhamad Syukry bin Mohd Radzun

Bahagian Pentadbiran

Puan Kartini binti Cha
Encik Mohd Mukhriz bin Mohd Moktar
Encik Muhammad Shukri bin Shaidin
Puan Fairuz Nadiah binti Muhamad Fauzi

Bahagian Teknologi Maklumat

Puan Norhafizah binti Hanzah
Puan Zainora binti Solaman
Encik Abdullah Hakiim bin Abdul Kudus

PESERTA BENGKEL PEMBANGUNAN PAKAR FAMA

Bahagian Perancangan Strategik

YBrs. Dr. Shahiida binti Musa
Encik Abd Razzif bin Abd Razak
Encik Deden bin Muhamad Sapei

Bahagian Pembangunan Modal Insan

Encik Mohd Firdaus bin Ab Aziz
Encik Mohd Fauzi bin Iskandarizil

Bahagian Pengurusan Sumber Manusia

Encik Muhammad Safwan bin Mulyadi
Puan Nurul Afizza binti Ramli
Encik Nuur Sholeeheen bin Ramle
Encik Muhammad Zubair bin Aminnurdin

Bahagian Maklumat Pasaran

Encik Mohd Khairi bin Yusof

Bahagian Pembangunan Kontrak Pemasaran

Encik Abdul Hishmi bin Abd Hadi
Encik Nazirul Khairil bin Mohd Nor

Bahagian Kewangan

Puan Hasnawinee binti Mohd Nawi
Encik Mohd Hafiz bin Mohd Hanafi
Puan Nurul Eldzleenda binti Nor Sany
Encik Ismail bin Mohamad
Puan Noor Fadlin binti Mohd Mokhtar

PESERTA BENGKEL PEMBANGUNAN PAKAR FAMA

Cawangan Audit Dalam

Encik Mohd Akmal Mohd Jidin
Encik Mohd Zaman bin Giman

Bahagian Pembangunan Institusi Pemasaran

Encik Mohd Riduwan bin Mohd Hussin
Encik Mohd Zulfikri Ikhmar bin Md Ali

Bahagian Pengurusan Fasiliti

Cik Suriana binti A Razak
Encik Lukmanulhakim bin Sapawi
Puan Nurul Nabila Atira binti Najri

Bahagian Pembangunan Kontrak Pemasaran

Encik Nazirul Khairil bin Mohd Nor
Puan Nurulhasnita binti Hussin

Bahagian Pemasaran Digital

Encik Muhammad Rafiq bin Ibrahim
Encik Mohd Shahruddin bin Abd Karim
Encik Mohamad Nabil Helmie bin Shuhaili
Encik Muhammad Izzuddin bin Isa

Bahagian Galakan Pasaran

Encik Fathul Fadzrin bin Kungi Kuaya
Encik Muhammad Zaiyad bin Abdul Majid

Bahagian Kontrak Pemasaran

Encik Nazirul Khairil bin Mohd Nor

BENGKEL PENILAIAN RISIKO RASUAH & PEMBANGUNAN PELAN ANTIRASUAH FAMA (OACP)

BENGKEL PENILAIAN RISIKO RASUAH & PEMBANGUNAN PELAN ANTIRASUAH FAMA (OACP)

UNIT INTEGRITI
LEMBAGA PEMASARAN PERTANIAN PERSEKUTUAN (FAMA)
Bangunan FAMA Point, Lot 17304,
Jalan Persiaran 1, Bandar Baru Selayang,
68100 Batu Caves, Selangor.

03-6126 2020 unitintegriti@fama.gov.my

fama.malaysia FAMA_Malaysia

fama.malaysia FAMATV.com.my

www.fama.gov.my

#famadihatirakyat